

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Veiligstellen drinkwaterwinning Epe

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

23 augustus 2012 / rapportnummer 2478-69

1. Oordeel over het MER

Waterbedrijf Vitens streeft ernaar om de effecten van grondwaterwinning bij Epe geheel te compenseren door de infiltratie van schoon oppervlaktewater. Daarom wil zij de huidige infiltratie van 2,2 miljoen m³ schoon oppervlaktewater per jaar uitbreiden – uitgaande van de vergunde onttrekkingomvang – naar 6 miljoen m³ per jaar.¹ Hiervoor is een wijziging van de vergunning op grond van de Waterwet nodig. Voor de besluitvorming hierover wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) doorlopen. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland zijn het bevoegde gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna “de Commissie”)² is van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming over de wijziging van de vergunning om oppervlaktewater te infiltreren in het MER aanwezig is. Zij constateert dat het voornemen vooral op regionaal niveau een afweging betreft tussen:

- het verminderen van de netto grondwaterwinning (door een toename van infiltratie van water); en
- de milieueffecten van de extra infiltratie (positieve en negatieve).

De huidige onttrekking bedraagt gemiddeld 4,3 miljoen m³ water per jaar. Het MER gaat uit van een volledige benutting van de huidige vergunning voor het winnen van grondwater (6 miljoen m³/jaar).³ De alternatieven verschillen alleen in de mate van infiltratie. De toename van de waterwinning is toegestaan binnen de vigerende vergunning en kan naar mening van de Commissie als autonome situatie worden beschouwd.

De Commissie onderschrijft dat het gelijkstellen van de hoeveelheid infiltratie en winning van water de *hydrologische* balans herstelt. Er gaat immers net zo veel water het systeem in als eruit wordt gehaald. Echter, dit betekent niet automatisch dat ook de gevolgen van de waterwinning volledig worden gecompenseerd. Zij licht dit hieronder nader toe.

Onzekerheden model

De berekeningen met het grondwatermodel gaan gepaard met de nodige onzekerheden. Dit komt door de complexe geohydrologische situatie. Zo worden de hydrologische effecten in het Tongerense en Wissense Veen waarschijnlijk overschat (zie het MER pagina 81, kader 8). Dat blijkt ook uit het feit dat de introductie van de infiltratie in 1998 weinig effect heeft gehad op de werkelijk gemeten grondwaterstanden in deze gebieden. De onzekerheden van de hydrologische effecten in de meer directe nabijheid van het voornemen zijn kleiner. Dit is van belang voor de afweging tussen de positieve effecten op natuur door verbeterde hydrologische omstandigheden (Wissense en Tongerense Veen) en de negatieve effecten door vernat-

¹ Vitens heeft vergunningen voor:

- de onttrekking van 6 miljoen m³ grondwater per jaar;
- de infiltratie van 2,2 miljoen m³ schoon oppervlakte water per jaar.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

³ De zienswijzen wijzen erop dat de toename van de waterwinning van 4,3 naar 6 miljoen m³/jaar strijdig is met het beleid van de provincie om onttrekking op de Veluwe te verminderen.

ting van landbouwgronden en stedelijk gebied nabij de infiltratie, de grijze milieueffecten (energie, afvalstromen), en de negatieve effecten op natuur nabij de infiltratie door vergraving.

Op basis van expert judgement gaat de Commissie ervan uit dat het verder reduceren van de netto winning positief zal uitpakken voor de natuur op enige afstand. Gezien de onzekerheid van de effecten adviseert de Commissie de monitoring en de uitwerking van mitigerende maatregelen ten aanzien van de negatieve effecten voor landbouw en bebouwing nader uit te werken.

Afhankelijkheid autonome ontwikkelingen

Uit het MER blijkt dat momenteel de gewenste beschikbaarheid van water voor infiltratie onvoldoende is, zowel in kwantiteit als kwaliteit.⁴ Het verbeteren van deze beschikbaarheid valt buiten het kader van dit voornemen. Het wordt als een autonome ontwikkeling gezien, gestuurd door andere partijen en beleidskaders. Dit vormt een risico voor de haalbaarheid (de volledige compensatie van de waterwinning) en het doelbereik van het voornemen.

De Commissie adviseert dit risico nader uit te werken, en inzichtelijk te maken welke maatregelen achter de hand beschikbaar zijn om de beschikbaarheid van water voor infiltratie te waarborgen.

⁴ Dit wordt ook in de zienswijzen genoemd.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Vitens

Bevoegd gezag: Gedeputeerde staten van de provincie Gelderland

Besluit: Wijziging vergunning infiltratie oppervlaktewater (uitbreiding)

Categorie Besluit m.e.r.: C15.1

Activiteit: Infiltratie van oppervlaktewater ter compensatie van de drinkwaterwinning locatie Epe

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 8 september 2010

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 9 september t/m 21 oktober 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 2 september 2010

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 1 november 2010

kennisgeving MER: 13 juni 2012

ter inzage legging MER: 14 juni t/m 25 juli 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 12 juni 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 23 augustus 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. L. Bijlmakers

dr. J. Groen

drs. H. G. Ouwerkerk (voorzitter)

drs. F.H. van der Wind (werkgroepsecretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Epe Veiligstellen Drinkwaterwinning door infiltratie, Tauw b.v., 29 november 2011;
- Samenvatting MER Epe Veiligstellen Drinkwaterwinning door infiltratie, Vitens.

De Commissie heeft kennis genomen van 5 zienswijzen die zij tot en met 6 augustus 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Veiligstellen drinkwaterwinning Epe

ISBN: 978-90-421-3538-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

